

„VY STE KRISTOV LIST“

Ako hlavnú tému tejto konferencie som si vybral výrok svätého Pavla. On napísal kresťanom do Korintu: „*Vy ste Kristov list.*“ Tieto slová sú adresované všetkým pokrsteným ľuďom. Každý kresťan je ako list napísaný Ježišom, „*nie atramentom, ale Duchom živého Boha, nie na kamenných tabuliach, ale na živé ľudské srdcia.*“ (2 Kor 3,3)

Myslím si, že táto pasáž sa nás, rehoľných osôb, dotýka veľmi osobitým spôsobom. Ježiš povolal každého jedného z nás, aby sme mu cez zasvätenie sa v rehoľnom živote úplne patrili. Ale nenecháva si nás pre seba: Posiela tento list, ktorým sme my, ľuďom a chce, aby čítali, čo On napísal do našich srdc. Sme povolaní byť v tomto svete viditeľnými, čitateľnými a zmysluplnými odkazmi nášho Boha. Sme „živé listy“, cez ktoré sa chce dotknúť ich srdc.

Podobná myšlienka môže byť vyjadrená klasickým výrazom: Ako zasvätení ľudia sme „prorockí“. Je to veľké slovo, ktoré môže znieť ako „fráza“. Bolo často a možno príliš často používané v uplynulých 20 - 30tich rokoch. Ale vyjadruje niečo veľmi jednoduché a pravdivé: Boh chce hovoriť cez nás. V podstate každá stvorená vec je ako jedno slovo od Boha. Ježiš je SLOVO s veľkými písmenami: „*Na počiatku bolo Slovo a Slovo bolo u Boha a to Slovo bolo Boh...*“ začiatok evanjelia sv. Jána (1:1). My ako nasledovníci Ježiša sme tiež „slová“ či už ako jednotlivci alebo ako komunita. Boh niečo cez nás hovorí. A ak dokonca aj Balaamsov somár mohol byť prorokom, tak väčšina z nás môže byť tiež! Pravdepodobne... dúfajme! Povedzme, že Kristus si nás vybral, aby sme boli slovom, alebo listom: Konkrétnym odkazom pre konkrétnych ľudí.

Byť listom jeden pre druhého

Kto sú títo konkrétni ľudia? Najprv tí, s ktorými žijeme spoločne v našich komunitách. Naša prvá misia je doma. Sme povolaní byť prorokmi alebo Ježišovými listami medzi sebou navzájom. Je to prekrásne tajomstvo, ktoré môže byť prijaté iba s veľkou vierou a pokorou. Boh chce hovoriť cezo mňa iným, (keď to robí, tak väčšinou si to ani neuvedomujeme), a môže hovoriť ku mne taktiež cez iných a cez všetkých ostatných, nie iba cez predstaveného alebo cez najinteligentnejšieho v komunite alebo cez toho kto má najsilnejší hlas... Boh môže hovoriť, dokonca aj cez najmladších bratov a sestry v komunite. Sv. Benedikt mal vo svojich pravidlách o tom zaujímavú poznámku: „*Keď treba v kláštore prejednávať niečo dôležité, opát má zvolať celú komunitu a vysvetľovať o čo ide... Všetci majú prísť na poradu preto, že Pán často mladšiemu odhalí, čo je lepšie. Ale keď ide o veci, ktoré sú menej dôležité pre kláštor, nech si vypočuje len starších.*“¹

Niekedy môžeme mať vnútorné presvedčenie - akoby vnútorný tlak, že „musíme“ niekomu niečo „prorocké“ povedať. Naša prvá otázka v tomto prípade má byť: Čo by Ježiš povedal v tejto situácii mojej sestre alebo bratovi? A nemenej dôležitá je otázka: Ako, akým tónom, by mu to povedal? Myslím si, že sme povolaní dávať iným „lekcie“ veľmi zriedkavo! Raz som počul definíciu mučenika: „Mučeník je ten, kto žije so svätým“... Taktiež by sme mohli povedať, že „mučeník je ten, kto žije s prorokom alebo s niekým, kto si myslí, že je prorok!“

List ľuďom, ktorých stretneme

Sme najprv nástrojom Božej lásky vzájomne jeden pre druhého a potom pre ľuď, ktorých denne stretávame vonku za múrmi našich kláštorov. Spôsob ako nás vnímajú, môže byť dôležitý nielen pre ich vieru, ale aj pre ich vlastný život: Môžu byť dotknutí alebo sklamaní, môžu cez nás zakúsiť niečo z Ježišovej dobrotivosti, alebo môžu byť šokovaní alebo zranení napríklad našou hrubosťou.

Keď som pracoval v Kiribati, niekedy som počul hovoriť ľuď o predošlých misionároch, ktorí už dávno zomreli. Prekvapilo ma, že ľudia si často nepamätali pátrov a bratov, ktorí realizovali najviac projektov, ktorí boli veľkí stavbyvedúci, postavili kostoly, školy atď. Ale pamätali si misionárov, ktorých životy boli poznačené dobrotou: Hovorili : „Ako ten či onen páter alebo brat bol dobrý ku nám!“ Tí misionári boli pre nich „listami Krista, napísané na ich srdcia“. Boli ľuďmi, v ktorých bola charizma mojej Kongregácie viditeľná a čitateľná, boli skutočnými misionármi Božského srdca.

Ľudia nás vidia spolu žiť a pracovať a tým dostávajú nejaký druh odkazu o Bohu a o živote. Určitými aspektmi obsahu toho listu, ktorým sme my, sú naše sľuby. Pozrieme sa v krátkosti na každý z nich a opýtajme sa, aké posolstvo alebo aký odkaz chceme prostredníctvom sľubov v našej konkrétnej situácii v roku 2010 tu na Slovensku vyjadriť, a či to je čitateľné a zrozumiteľné.

Chudoba

Náš sľub chudoby spočíva v odpovedi na Ježišovo volanie zanechať všetko a nasledovať ho. „*Tak ani jeden z vás, ak sa nezriekne všetkého, čo má, nemôže byť mojim učeníkom.*“ (Lk 14:26-33; Mt 16:24-26). Niekedy sú veľké rozdiely od kongregácie ku kongregácii, ako sa to konkrétne uskutočňuje a žije. A dokonca aj vo vnútri kongregácie alebo komunity sa líšia členovia v tom, ako žijú chudobu.

Je veľmi dôležité najprv pochopiť duch sľubu chudoby: V podstate chceme mať rovnaký postoj k veciam a k majetku ako mal Ježiš. Chceme byť zjednotení s našim Pánom v zdieľaní jeho vlastného postoja ku vlastníctvu. Spôsob chudoby, ktorý žil Ježiš, nebol iba jednoduchý život kvôli alebo naoko jednoduchému životu. Ježišov postoj k veciam a k majetku pramenil zo vzťahu s jeho Otcom a zo skúsenosti jeho lásky. „*Všetko, čo je moje, je tvoje, a čo je tvoje, je moje*“ (Ján 17:10) povedal v modlitbe. Tieto slova vyjadrujú hlboký vzťah lásky a dôvery medzi Otcom a synom.

Nemôžeme rozumieť sľubu chudoby a ešte menej ho žiť bez podobného vzťahu s Bohom. Chudoba nie je záležitosťou mať alebo nemať určité veci. Sv. Pavol bol šťastný, keď žil v hojnosti a tiež keď bol vo veľkej núdzi.²

„*Váš nebeský Otec vie, že toto všetko potrebujete. Hľadajte teda najprv Božie kráľovstvo a jeho spravodlivosť a toto všetko dostanete navyše*“ (Mt 6: 32-33). Týmito slovami sa Ježiš s nami podelil so svojou vlastnou skúsenosťou. Dôvere v Božiu prozreteľnosť sa nedá naučiť z kníh, z kázni alebo z prednášok. Je to ovocie obráteného srdca a ukotvenia našich životov vo viere v Božiu lásku k nám (1 Ján 4:16). Pravdaže iba ľudia, ktorí sú „skutočne“ a nie iba teoreticky chudobní, môžu hovoriť o svojich zážitkoch s Božou prozreteľnosťou. Hľadať najprv Božie Kráľovstvo neznamená nestarať sa o majetky, a už vôbec to neznamená cítiť vinu za ich používanie. Vtáky na nebi môžu iba lietať a kvety na lúčach môžu iba kvitnúť, keď majú čo potrebujú.

² Flp 4,12 „Viem žiť skromne a viem aj oplývať. Všade a všetko som sa už naučil: byť sýty aj hladovať, mať hojnosť i núdzu trieť. Všetko môžem v tom, ktorý ma posilňuje.“

Nie iba v dnešnej dobe, ale aj v minulosti ľudia videli ako rehoľníci bývajú v kláštoroch, niekedy vo veľkých a pekných. Sotva trpíme kvôli nedostatku materiálnych vecí. Ľudia môžu mať dojem (a niekedy je ich dojem pravdivý), že sme bohatí. (Vo Francúzku ľudia hovoria: „rehoľníci skladajú sľub chudoby a diecézni kňazi ju žijú.“) Problém je občas ešte viditeľnejší v krajinách tretieho sveta, kde napríklad cestovanie často spôsobuje veľký rozdiel medzi obyčajnými ľuďmi a misionármi, ktorí pravidelne chodia na stretnutia a formáciu do zámoria. Nevieť do akej miery sme my oprávnení vzťahovať k tejto problematike Ježišove slová keď povedal: „*Niet nikoho, kto by pre mňa a pre evanjelium opustil dom alebo bratov a sestry alebo matku a otca alebo deti alebo polia, aby nedostal stonásobne viac; teraz, v tomto čase, domy, bratov, sestry, matky, deti i polia, hoci s prenasledovaním, a v budúcom veku večný život*“ (Mk 10: 28 - 30).

Niečo, čo určite musí byť viditeľné a čitateľné v liste, ktorým sme, je delenie sa s dobrami. Ježiš pozval mladého bohatého muža (Mk 10:17-22), aby sa pridol ku spoločenstvu učeníkov, ktorí sú ako jednotlivci bez majetku, a ktorí žijú skromne a delia sa so spoločným majetkom. Ak sľub chudoby má byť žitý seriózne, musíme prijať podmienku, ktorú bohatý mladý muž odmietol, t.j. musíme byť bez osobného majetku, aj keď naše komunity vlastnia domy atď.

Poslušnosť

Predtým ako niečo poviem o poslušnosti, chcel by som objasniť jednu vec: Byť predstavený je niekedy zložitá úloha. Bol som predstaveným dosť dlho a zo skúseností viem, ako často táto služba môže byť skutočným krížom. Takže ak si dovoľím byť v určitých veciach kritický, to neznamená, že mám niečo proti predstaveným!

Pred dvoma rokmi vydala Kongregácia pre inštitúty zasväteného života a spoločnosti apoštolského života dokument „*O Službe autority a poslušnosti*“. Chcel by som ešte aj dnes naň upriamiť vašu pozornosť. Otázka nie je, či ste ho čítali alebo dokonca preštudovali, otázka je či ste mu dobre rozumeli a či sa vo vašej komunite niečo zmenilo alebo nie. Citujem: „*V týchto posledných rokoch sa v Cirkvi, ale aj v spoločnosti zmenil spôsob vnímania a prežívania autority a poslušnosti. K tejto zmene medziiným prispelo: uvedomenie si hodnoty jednotlivkej osoby s jej povolaním a intelektuálnymi, citovými a duchovnými darmi, s jej slobodou a schopnosťou vytvárať vzťahy*“³. Som presvedčený, že tu na Slovensku potrebujeme nielen reflexiu o autorite a poslušnosti, ale v mnohých situáciách bude potrebné urobiť zmeny v zmysle toho, čo Cirkev dnes chce. Ak nie, niektoré kongregácie jednoducho zmiznú.

Inštrukcia opisuje rehoľnú komunitu ako „*hlboké spoločenstvo (comunio) zasvätených osôb, ktoré sa zaviazali spolu hľadať a plniť Božiu vôľu*“. V celom dokumente je dôraz jasne na výraz „spolu“: „*Je dôležité ju (Božiu vôľu) vyhľadávať spolu s bratmi alebo sestrami...⁴ Ten, kto predsedá, je zodpovedný za konečné rozhodnutie, ale musí k nemu dospieť nie sám alebo sama, ale predovšetkým tým, že si v čo najväčšej miere posluži slobodným prínosom všetkých bratov alebo sestier*“⁵. Inými slovami povedané, úlohou predstaveného nie je pokúšať sa zisťovať v sebe Božiu vôľu a potom hovoriť členom komunity čo musia robiť, ale „*autorita je v službách tohto (spoločného) hľadania, aby sa mohlo uskutočniť v úprimnosti a pravde*“.

K poslušnosti patrí samozrejme prijatie autority. A autorita vždy má a musí mať moc. Predstavený alebo predstavená má moc robiť konečné rozhodnutia aj vtedy, keď celá komunita spoločne hľadala Božiu vôľu. Len dôležitou otázkou je, o akom druhu moci teraz hovoríme pretože existujú dva druhy moci:

3 Tamže 3

4 Tamže 12

5 Tamže 20c

- „panovačná moc“ – je schopnosť ovplyvňovať udalosti alebo osoby vonkajšou autoritou prostredníctvom donútenia. Táto moc je jednostranná, unilaterálna, moc nad inými. A existuje tiež

- „relačná alebo slúžiaca moc“, nie „moc nad“ ale „moc s“. Základom tohto druhu moci je rešpekt a prijatie druhého. O veciach, ktoré sa týkajú rehoľníka sa rozhoduje v dialógu a ak to je možné spolu s ním.

To neznamená, že rozhodnutie musí byť podľa toho, čo si jednotlivec praje, ale že sa konala opravdivá porada a konzultácia. Rozdiel medzi týmito druhmi moci spočíva v podstate vo vlastnosti vzťahu medzi členom a predstaveným.

Ježiš hovorí veľmi jasne, aký druh moci chce, aby prevládal v komunite jeho učeníkov: „Viete, že tí, ktorých pokladajú za vládcov národov, panujú nad nimi a ich veľmoži majú nad nimi moc. Medzi vami to tak nebude. Ale kto sa bude chcieť stať medzi vami veľkým, bude vašim služobníkom. A kto bude chcieť byť medzi vami prvý, bude sluhom všetkých...“ (Mk 10:42-45).

Pán podobne povedal: „Vy sa nedávajte volať Rabbi, lebo len jeden je váš Učiteľ, vy všetci ste bratia...“ (Mt 23:8-10). Inštrukcia túto myšlienku vyjadruje takto: „Každý predstavený je povolaný byť ako brat medzi bratmi alebo ako sestra medzi sestrami ..., vyhýbajúc sa na jednej strane každému postojú nadvlády a na druhej strane každej forme paternalizmu a maternalizmu“.⁶ Paternalizmus alebo maternalizmus je napríklad, keď vzťah medzi predstavným/predstavenou a spolubratmi/spolusestrami nie je vzťahom medzi dospelými ale viac ako vzťah medzi rodičmi a deťmi.

Jedna definícia rehoľného života to (podľa mňa) pekne vyjadruje:

„Rehoľná komunita je spoločenstvo vytvorené z rovnocenných, slobodných dospelých jedincov, ktorí sa rozhodli spoločne zísť, pretože ich láska voči Kristovi a túžba žiť evanjelium špeciálnym spôsobom ich pritiahla k sebe navzájom.“⁷

Ak je rehoľná komunita niečo iné ako spoločenstvo rovnocenných, slobodných dospelých jedincov, stáva sa nezrelosť jej členov veľkým nebezpečenstvom.

Anselm Grün má vo svojej knihe „Ľudská zrelosť zasvätených osôb“ veľmi silné slová o nesprávnom pochopení poslušnosti, ktoré vedie k osobnej a spoločenskej nezrelosti. Píše: „Prvým evidentným znakom ľudskej a duchovnej nezrelosti v živote kláštora alebo rehoľnej komunity je atmosféra pretrvávajúcej a skrytej nedôvery - všetko a všetci musia byť pod kontrolou. Jednotlivec nemá takmer žiadnu osobnú slobodu... Na spontánnosť, tvorivosť či nové idey a názory sa hľadí s nedôverou. Ako by sa teda mohlo dôverovať Svätému Duchu, ktorý vanie, kam sám chce a úplne nečakane? Dochádza ku konfúzii medzi rehoľným životom a kontrolou, podriadenosťou... Jednotlivec môže prežiť iba vtedy, ak po celý život bude podriadený a závislý od iných - ako dieťa, ktoré sa s každou maličkosťou musí obrátiť na „mamičku alebo na „otecka“..“⁸

Bohužiaľ také situácie skutočne existujú. Čo znamená napríklad, keď treba požiadať predstavenú o povolenie napísať niekomu obyčajný list? Alebo keď komunita má právo mať len jednu e-mailovú schránku, ktorú spravuje predstavená? Alebo keď treba v prípade pokazeného zubu dostať povolenie

⁶ Tamže 14

⁷ Sr. Sandra Schneider I.H.M. „Witnessing Of God's Kingdom“

⁸ Anselm Grün „Ľudská zrelosť zasvätených osôb“ 61

ísť k zubárovi? Je skutočne nutné v tomto prípade „spoločne hľadať vôľu Božiu?“ Aké poslanstvo dá list, ktorým sme my, keď fungujeme takto?

Som presvedčený, že mladí ľudia, ktorí v sebe rozpoznávajú volanie k apoštolskému, čiže aktívnemu rehoľnému životu, už viac nie sú ochotní akceptovať životný štýl, kde je osobná zodpovednosť veľmi obmedzovaná a kde nedôležité veci sú považované za dôležité. Pre Sv. Pavla „*V Božom kráľovstve nejde o jedlo a pitie, ale o spravodlivosť, pokoj a radosť v Duchu Svätom*“ (Rim 14:17). Jedlo a pitie, podobne ako aj predpisy a pravidlá sú v službe vyšších hodnôt, ktoré sú „*spravodlivosť, pokoj a radosť v Duchu Svätom*“. Toto sú hlboké túžby v srdciach sestier a bratov v našich komunitách.

Stalo sa mi, že sa ma ľudia opýtali: „*Páter, poslúchajú študenti?*“ Táto otázka v skutočnosti znamená toto: Ochoťne vykonávajú tvoje príkazy? Poslúchajú „vonkajšiu autoritu“? Dúfam, že áno! Ale toto nie je primárnym cieľom formácie. Omnoho väčšou výzvou je pomôcť mladým stať sa zrelými a zodpovednými, aby žili a konali z osobného presvedčenia a z vnútornej autority pod vedením predstaveného. Nie zo strachu, ale z lásky.

V spomínanej inštrukcii sa píše, že „*prvotný cieľ vykonávania rehoľnej moci je „usilovať sa o budovanie bratského spoločenstva, v ktorom sa má nadovšetko hľadať a milovať Boh. Preto v rehoľnej komunite autorita je v podstate pastoračnou autoritou, nakoľko je svojou prirodzenosťou úplne v službách budovania bratského života*“.⁹ Inak povedané: Cieľ alebo zmysel rehoľného života je žiť v láske a pre lásku. O to ide v podstate aj v treťom sľube.

Čistota, panenstvo alebo zasvätený celibát

Inštrukcia používa tento výraz: „*Zasvätený život, povolaný zviditeľniť v Cirkvi a vo svete Ježišove charakteristické črty: Panenstvo, chudobu a poslušnosť*“.¹⁰ Každý pokrstený je povolaný žiť v čistote podľa jeho alebo jej stavu. Život, telo a celé bytie Kresťana patrí Ježišovi: „*Neviete, že vaše telo je chrámom Ducha Svätého, ktorý je vo vás, ktorého máte od Boha, a že nepatríte sebe?*“ (1 Kor 6:19). Odpovedajúc na Pánovo volanie k zasvätenému celibátu, kňazi a ľudia v reholiach idú o krok ďalej, vzdávajú sa slobody vyjadrovať lásku sexuálne.

Raz ma navštívil mormónsky pár a opýtali sa ma: „*Páter, čo hovorí v dnešnej dobe Katolícka cirkev o vašom práve oženiť sa?*“ Vysvetlil som im, že som sa slobodne zriekol tohto práva a že už v čase Ježiša mnohí ľudia nechápali celibát. Ukázal som im v ich vlastnej Biblii, ktorú držali vo svojich rukách pasáž Matúš 19: „*Nie všetci pochopia toto slovo, iba tí, ktorým je to dané. Lebo sú ľudia neschopní manželstva, pretože sa takí narodili zo života matky, iných takými urobili ľudia a iní sa takými urobili sami pre nebeské kráľovstvo. Kto to môže pochopiť, nech pochopí.*“ (Mt 19:11-12). Tá manželka okamžite povedala svojmu manželovi: „*Podme domov, vidím, že sa nikdy nezhodneme*“.

Prvým a najdôležitejším prikázaním pre Kresťanov je láska! Aj pre nás, ktorí žijeme v celibáte! Celibát nie je stavom, v ktorom by sme mali zakázané milovať, ale práve naopak, v ktorom sme povolaní milovať hlboko, ale bez privlastňovania. Nedávame svoje srdce, svoj čas a svoju energiu jednej osobe alebo jednej rodine, ale členom nášho spoločenstva a ľuďom, ku ktorým sme poslaní.

V podstate sme povolaní milovať viac, nie menej ako obyčajní veriaci! Tim Radcliff, bývalý generál Rádu Dominikánov, napísal, že „*prvým hriechom proti čistote nie je sexuálny hriech ale zlyhanie v láske, čiže nechota dosť milovať*“. Ako rehoľníci sme povolaní stať sa osobami, ktoré sú schopné milovať skutočne, hlboko, slobodne a čisto ako Ježiš. Celibát je sľubom lásky a sľubom milovať.

9 Služba autority a poslušnosť 14

10 Tamže 1

Zámernie prirovnám sľub celibátu k bratskej láske, hoci to nie je to isté. Hlavná téma tejto prednášky je: „*Vy Ste Kristov List*“. Jedným z problémov dnešnej doby je, že ľudia sú čím ďalej tým viac duchovnými analfabetmi. Ako budú schopní „čítať tento list“ a dešifrovať život zasvätených osôb? Nemali by sme si robiť žiadne ilúzie: Mnohí už vôbec nevedia o čom to vlastne je. Raz bol v Rádiu Lumen program, v ktorom sa pýtali ľudí na ulici, čo vedia o rehoľnom živote. Jeden pán si pomýlil rehoľníkov s roľníkmi pracujúcimi na poli... Najviditeľnejšou a najzrozumiteľnejšou súčasťou toho „listu, ktorým sme“, je kvalita našej lásky voči sebe navzájom a voči iným ľuďom. Láska je jediným jazykom na zemi, ktorému každý rozumie.

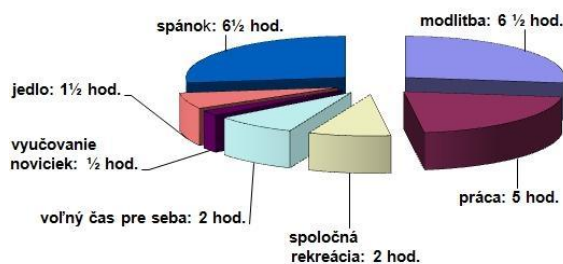
Bratská láska

Nie iba sľub celibátu, ale všetky naše sľuby sú v službe lásky. Bez lásky ani chudoba ani poslušnosť nemá žiaden zmysel: „*Keby som mal takú silnú vieru, že by som vrchy prenášal,... a keby som rozdal celý svoj majetok ako almužnu a keby som obetoval svoje telo na upálenie, no lásku by som nemal, ničím by som nebol, nič by mi to neosožilo*“. Keby som bol chudobný ako kostolná myš alebo poslušný ako vojak... bez lásky „*bol by som ako cvendžiaci kov a zuniaci cimbal*“ (1 Kor 13). Dobře poznáme Ježišove slová „*Podľa toho spoznajú všetci, že ste moji učeníci, nie podľa toho ako budete veľa pracovať, ako veľa sa budete modliť ale ak sa budete navzájom milovať.*“ (Jn 13:35). A Ján Pavol II písal, že „*všetka plodnosť rehoľného života závisí od kvality bratského života*“. Úsilie budovať bratské komunity nie je iba prípravou na poslanie, ale je aj jej súčasťou, nakoľko „*bratské spoločenstvo ako také je už samo osebe apoštolátom*“.¹¹

Všetci vieme, že milovať nie je ľahké. Pre nikoho. Sv. Terézia z Lisieux napísala menej než rok predtým ako zomrela, že konečne našla tajomstvo bratskej lásky. Vrcholom jej duchovnej cesty ku svätosti bola nadradenosť „každodennej pokornej bratskej lásky“. To znamená, že pravdivá a silná bratská láska nie je cnosťou začiatočníkov v noviciáte, ale je vrcholom celého rehoľného života.

Nesnívajme o ideáloch. Tu na zemi ani ideálne spoločenstvo ani ideálni predstavení neexistujú. Realitou je, že život v spoločenstve sa nevyhne konfliktným situáciám. Nový zákon je plný správ o rôznych konfliktoch v prvotnej cirkvi. Kde žijú spolu ľudia, tam sú konflikty prirodzené. „*Ideálom nie je mať komunitu bez konfliktov, ale komunitu, ktorá je ochotná čeliť vlastným napätiam a kladne ich riešiť, hľadať riešenia, ktoré nebudú ignorovať žiadne z hodnôt, ktoré treba brať do úvahy*“¹². Ale ak sú konflikty v našich komunitách, mali by sa týkať skutočných vecí pre ktoré sa oplatí mať spor a nie kvôli malichernostiam.

Konflikty často vznikajú jednoducho únavou. Bratskú lásku môže narušovať únava z nadmernej práce. Všetci dajú to najlepšie zo seba a keď sa stretnú, už im pre seba navzájom nezostáva žiadna energia. Sú rehoľníci, ktorí si sotva nájdu čas na modlitbu a ešte menej času pre seba. Z tohto pohľadu je zaujímavé pozrieť sa na denný program Karmelu v Lisieux v časoch svätej Terezy¹³. Mali:

¹¹ Tamže 22

¹² Tamže 25

¹³ Grünewald, „Reformer der Kirche“ 1029

Terézia pri práci

Počas rekreácie, začiatkom 1895. Terézia hrá postavu svätej Jany z Arku vo väzeni

Vyzerá to ako veľmi vyvážený denný program! Rád by som vám dal za domácu úlohu, individuálne alebo spoločne, urobiť podobný výpočet času a graf! Možno nás Pán volá k väčšiemu osobnému času na oddych a rekreáciu, aby sme mohli dať svetu a taktiež mladým ľuďom svedectvo o uvoľnenejšej komunite.

Milovať niekoho znamená alebo prinajmenšom začína prijatím takého aký je, vyžaduje si to dať mu slobodu a priestor. Nie je to ľahké a vyžaduje si to veľké vnútorné úsilie. Možno najzložitejšou úlohou, ktorú sa má manželský pár naučiť, je prijať odlišnosť druhej osoby. Bez toho sa stáva ich manželstvo peklom. A bez prijatia našich vzájomných odlišností môže byť život v našich rehoľných komunitách taktiež peklom.

„Vy ste ľúbostný list od Krista...“

„*Vy ste Kristov list*“. Mohli by sme povedať, že sme „ľúbostnými listami“ od Krista? Nie som si istý, či ste niekedy dostali ľúbostný list, určite si môžete taký list ľahko predstaviť. Je to list, ktorý mení mnohé veci, život zrazu nevyzerá taký šedý ako predtým. Nieкто mi píše, že som dôležitý pre neho, že ma má rád a je rád so mnou. Ľúbostný list dáva veľa radosti a energie. Pán nás pozýva byť ľuďmi, ktorí dávajú radosť a energiu akú dávajú ľúbostné listy. Môžem iným dať vedieť slovami a ešte viac našou láskou a našim postojom: „*Si dôležitý pre Boha. On sa z Tebou teší a je rád že si!*“

Ježiš povedal niečo podobné: „*Nech tak svieti vaše svetlo pred ľuďmi, aby videli vaše dobré skutky a oslavovali vášho Otca, ktorý je na nebesiach.*“ (Mt 5:16). To znamená, že cez moje správanie, postoj a slová môžem priniesť svetlo do života iných, aby našli krajší život, potom sa budú tešiť životu a budú cítiť niečo z Božej dobrotivosti a budú oslavovať Boha!

Vždy majme pred našimi očami hlboký zmysel nášho povolania: sme Kristov list v ktorom je napísane: „*Boh je všetko*“ (Sir 43, 28). Nech sme pre ľudí, ktorí nás poznajú, pomocou alebo svetlom na ich ceste a nech je pre nás Boh stále viac a viac skutočne „všetkým“.

Jozef Hegglin MSC
Žilina 02. 02. 2010